

Tabulka přípravy učební jednotky (lekce)	
Název tematického bloku (téma)	Afrika – africké dítě
Stručná anotace tematického bloku	<p>Prostřednictvím tématu Africké dítě jsou děti vedeny ke vnímání odlišností v životě, získávání úcty a respektu k rozdílům, a poznávání vzdálené kultury. Děti pracují převážně ve skupině – jsou vedeny ke vzájemné spolupráci. V tomto bloku se budou vytvářet hodnotová povědomí, zdokonalování rytmu, citu pro estetiku...</p> <p>Pojmy: Afrika, dítě, africké hry, Body Art, masky, pomalování těla a obličeje, africká kultura, africké oblečení, bubny, bubnování, rytmus</p>
Časový rozsah tematického bloku	Lekci lze rozdělit na 2 x 45 minut (teoretickou a praktickou část)
Nutné předpoklady	Rytmizace, práce s hudebními nástroji, seznámení s tradicemi a kulturou
Věk dětí	3-6 let
Podtéma	Jak se cítí děti v Africe
Vzdělávací oblasti	Práva dětí
Cíle podtémat, které chci v dané vzdělávací oblasti naplnit	Získat povědomí o africké kultuře, lidech – dětech, jak se učí ve škole, chodí oblekané a především, jaké možnosti her využívají

<p>Cíle vzdělávacích oblastí</p>	<p>Dítě a jeho tělo – Uvědomění si vlastního těla</p> <p>Dítě a jeho psychika – Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)</p> <p>Dítě a ten druhý – Rozvoj kooperativních dovedností</p> <p>Dítě a společnost – Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>Dítě a svět – Poznávání jiných kultur</p>
<p>Hodnocení</p>	<p>Zpětná vazba pro učitele – dialog s dětmi, výtvarné práce, děti si samy zahrají jednotlivé hry</p>
<p>Popis vzdělávacích oblastí, obsahující použité metody a reflexi směřující ke všem zformulovaným cílům</p>	<p>Vzdělávací oblast by měla začínat názorně a demonstračně – práce s obrázky.</p> <p>1. Učitel ukáže dětem několik fotografií z Afriky. Vysvětlí jim, jak moc je země rozsáhlá, a proto na ní najdeme spoustu měst a vesnic, které se budou od sebe velmi lišit. Jde nám o to, aby děti neměly v paměti Afriku jenom jako místo hladu, chudoby, bez vzdělání aj. Jde to rozmanitý kontinent, ostatně jako všechny ostatní. Ukážeme „bohatší“ města a pak obrázky s „typickou“ Afrikou, jak ji všichni znají z médií (viz Příloha 1 - Prostředí Afriky).</p> <p>2. Obrázky přiložíme k sobě a s dětmi vedeme rozhovor, čím se obrázky od sebe liší. Pokládáme otázky: „Jaké jsou rozdíly mezi domy? Z čeho jsou asi vyrobeny? Jaký je rozdíl v oblečení? Jak to lidé v Africe dělají, když na jednom obrázku mají auta a na druhém ne? Jsou důležitá? Případně proč jsou ve městě dráty s elektřinou a jak to asi mají v chýších?“</p> <p>Můžeme srovnávat s naším městem: „Co je stejné, jako u nás v Hradci?“</p> <p>3. Učitel s dětmi srovná jednotlivé obrázky, ať už mezi sebou nebo s naším městem, vrátí se k obrázkům znázorňující chýše a obyvatele při rituálu. Ostatní odsune stranou.</p> <p>Další obrázky jsou obrázky s africkými maskami a „tradičním“ oblečením Afričanů (viz Příloha 2 - Masky a oblečení).</p> <p>Důležité je také zdůvodnění, k pochopení smyslu afrických zvyků, tradic a hlavně náboženství. Snažíme se převést text do</p>

pohádky, aby děti lépe pochopily, proč se konají obřady. Pro menší děti můžeme pustit pohádku Jezero čaroděju (viz Příloha 3 - Odkazy).

Jedním z důvodů obřadů jsou i tzv. iniciační obřady. Vysvětlíme: „Milé děti, tyto obřady mají v Africe proto, aby vyzkoušely větší děti, než jste vy, jestli budou šikovné, odvážné a silné. My bychom si také mohli vyzkoušet, jestli z vás budou také tak šikovné děti. Myslíte, že to zvládnete? Kdo by si tolik nevěřil a možná se i trochu bál, ostatní jim pomůžeme, že děti? Správní šamani, kteří se zúčastní obřadu, jsou pořádně pomalovaní.“ Jestliže máme menší děti, pomůžeme jim s pomalováním obličejů a použijeme barvy na tělo (Body Art). Pokud jsou děti předškolního věku, můžeme je nechat se pomalovat vzájemně či před zrcadlem. Inspiraci můžeme najít v obrázcích.

4. Než se vydáme ven, protože je lepší vést praktickou část na zahradě, uvážeme si kolem pasu barevné šátky.

Na zahradě se seznámíme s Jitkou Jagerovou, která vlastní různé druhy bubnů, bubínků, didgeridoo, chrastidel aj.. Především pobývala přes rok v africké Zambii, takže jde o praktické ukázky, přímo z této oblasti.

U hudebních nástrojů popisujeme barvy, velikost, poznáváme rozdílnost zvuků.

Děti sedí v kruhu, kde jsou připravené bubny. Přímo na naší MŠ Kamarád máme pro každého jeden, vyrobený např. z barelů od vody.

Zaposloucháme se do dešťové hole, kterou Jitka otáčí a snaží se tím přivolat deštivé počasí (jde o zklidnění a relaxaci dětí). Následně si vezme dostatečně silný buben, na který začne bubnovat určitý rytmus. Děti se postupně přidávají a poznávají zvuky, které se okolo nich linou. Můžeme vyzkoušet řízenou rytmizaci, kdy všichni se snažíme bubnovat stejný rytmus.

Obměnou může být, když polovina dětí bubnuje a naprosto uvolní své zápěstí a smysly, zahodí ostych a naplno se pustí do bubnování. Můžeme přidat i hlasový projev, např. zvuky, skřeky, výkřiky. Druhá polovina tancuje a snaží se (ne příkazem) přejít do jakéhosi stavu euforie a vypustit energii z těla. Téměř do všech praktických částí nezasahujeme a necháme děti se naprosto uvolnit.

5. V další části si vyzkoušíme hry (také na zahradě):

	<p>Džungle, Déšť, Lev (viz Příloha 4 - Popis her)</p> <p>Jestliže bychom chtěli obměnu a nemáte tak výbornou kamarádku jako my v MŠ, můžete využít interaktivního programu p. Štursy (viz Příloha 3 - Odkazy).</p>
Seznam příloh	<p>Příloha 1 - Prostředí Afriky</p> <p>Příloha 2 - Masky a oblečení</p> <p>Příloha 3 - Odkazy</p> <p>Příloha 4 - Popis her</p>
Autor lekce, škola (případně zdroje)	<p>Bc. Michaela Slezáková, Mateřská škola Kamarád Hradec Králové, Veverkova 1495</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele <i>(následuje po odučení tematického bloku)</i></p>	
Co se mi osvědčilo během vyučování	<p>Děti mají zájem o informace a hlavně obrázky, které si s nimi spojí. V praktické části jsem měla největší radost, protože již mám srovnání nejmenších dětí s předškolními, obávala jsem se, že se neuvolní a většina bude raději přihlížet. Mé obavy byly ovšem zbytečné, protože se pustily do bubnování a poznávání nových nástrojů s obrovským zájmem.</p>
S jakými obtížemi jsem se během vyučování setkal/a.	<p>Obtíže jsem shledala pouze v teoretické části, kdy se děti ptaly na základní věci, např. proč jsou Afričani černí. Proto bych se ještě více zaměřila na jednodušší výklad a přiblížení afrického kontinentu.</p>
Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).	<p>Jak jsem se zmínila, zjednodušila bych teoretickou část, případně bych dětem pustila více afrických pohádek (CD Do Afriky nejen za pohádkou). Použití knih, časopisů, internetu by také bylo velmi přínosné, ale v tom případě by se muselo počítat s delším časovým rozpětím.</p>

